

SFS 2001:932

Utkom från trycket
den 7 december 2001

Lag om ändring i aktiebolagslagen (1975:1385);

utfärdad den 29 november 2001.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs i fråga om aktiebolagslagen (1975:1385)²

dels att 13 kap. skall upphöra att gälla,

dels att 3 kap. 4 §, 7 kap. 4 §, 8 kap. 3, 9 och 27 §§, 9 kap. 15 och 31 §§, 14 kap. 2 och 20 §§, 18 kap. 2, 4, 7 och 8 §§ samt 19 kap. 1 § skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas ett nytt kapitel, 13 kap., av följande lydelse.

3 kap.

4 §³ Aktiebrev skall ställas till viss man. Det får utlämnas endast till aktieägare som är införd i aktieboken och först när full betalning erlagts för den eller de aktier brevet lyder på. Vidare fordras

1. att bolaget registrerats, om aktien tecknats vid bolagets bildande,
2. att nyemission eller fondemission registrerats, om aktien tillkommit på grund av emissionen, eller
3. att registrering skett enligt 5 kap. 14 §, om aktien tillkommit på grund av utbyte eller nyteckning enligt 5 kap.

Aktiebrev skall undertecknas av styrelsen eller enligt styrelsens fullmakt av bank. Namnteckning får återges genom tryckning eller på annat liknande sätt. Brevet skall ange bolagets firma, ordningsnummer på den eller de aktier varå brevet lyder, akties nominella belopp och dagen för utfärdandet. Kan när aktiebrev utges aktier av olika slag finnas enligt bolagsordningen, skall

¹ Prop. 2000/01:150, bet. 2001/02:LU5, rskr. 2001/02:50.

² Omtryckt 1993:150.

Senaste lydelse av

13 kap. 1 § 1994:1826	13 kap. 7 § 1995:1620
13 kap. 3 § 1995:1555	13 kap. 9 § 1995:1555
13 kap. 4 § 1993:1495	13 kap. 12 § 1999:1088
13 kap. 4 a § 2000:66	13 kap. 14 § 1998:760
13 kap. 5 § 1993:1495	13 kap. 15 § 1998:760
13 kap. 5 a § 1993:1495	13 kap. 17 § 1994:1826
13 kap. 5 b § 1993:1495	13 kap. 19 § 1994:1826
13 kap. 6 § 1994:1826	13 kap. 20 § 1996:771.
13 kap. 6 a § 1995:1555	

³ Senaste lydelse 2000:32.

aktieslaget anges i brevet. Om bolagsordningen innehåller förbehåll enligt 1 § sjätte stycket, 3 §, 8 § eller 6 kap. 8 §, skall tydlig uppgift om detta tas in i brev på aktie som avses med förbehållet. Uppgiften kan ges i förkortad form. Förkortningsformer fastställs av regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer.

När utbetalning görs vid inlösning av aktie eller minskning av dess nominella belopp eller vid skifte av bolagets tillgångar, skall aktiebrevet förseas med påskrift om utbetalningen. Påskrift skall även göras så snart det kan ske när aktie dragits in utan återbetalning. En påskrift skall också göras när det nominella beloppet har ändrats, dock inte när ändringen görs på grund av beslut om att aktiekapitalet skall vara bestämt i annan valuta än tidigare.

Aktiebrev, som i samband med dödning eller vid utbyte utges i stället för annat, skall innehålla uppgift därom. Utbytes aktiebrev mot ett eller flera andra aktiebrev skall det äldre aktiebrevet jämte därtill hörande kupongark makuleras på betryggande sätt.

Emissionsbevis samt skuldebrev och optionsbevis, som avses i 5 kap., skall undertecknas på sätt som anges i andra stycket.

7 kap.

4 §⁴ Aktiebolag får

1. förvärva egna aktier för vilka ersättning inte skall betalas,
2. förvärva egna aktier som ingår i en affärsrörelse som bolaget övertar,
3. lösa in egna aktier enligt 13 kap. 21 §, och
4. på auktion ropa in egna aktier som har utmätts för bolagets fordran.

8 kap.

3 §⁵ Styrelsen svarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter.

Styrelsen skall se till att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska förhållanden i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt.

Styrelsen skall i skriftliga instruktioner ange arbetsfördelningen mellan å ena sidan styrelsen och å andra sidan den verkställande direktören och de andra organ som styrelsen inrättar.

Styrelsens ansvar och tillsynsskyldighet kan inte överlåtas på någon annan.

9 §⁶ Den som är underårig eller i konkurs eller som har en förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken kan inte vara styrelseledamot. Att detsamma gäller den som har näringsförbud följer av 6 § lagen (1986:436) om näringsförbud.

⁴ Senaste lydelse 2000:66.

⁵ Senaste lydelse 1998:760.

⁶ Senaste lydelse 1998:760.

Till styrelseledamot får inte utan godtagbara skäl utses någon som inte avser att ta del i sådan verksamhet som enligt denna lag ankommer på styrelsen.

27 §⁷ Den som är underårig eller i konkurs eller som har en förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken kan inte vara verkställande direktör. Att det samma gäller den som har näringsförbud följer av 6 § lagen (1986:436) om näringsförbud.

Till verkställande direktör får inte utan godtagbara skäl utses någon som inte avser att ta del i sådan verksamhet som enligt denna lag ankommer på den verkställande direktören.

9 kap.

15 §⁸ Kallelsen skall innehålla ett förslag till dagordning för bolagsstämman. I förslaget till dagordning skall styrelsen tydligt ange de ärenden som skall behandlas vid bolagsstämman. Ärendena skall vara nummerade.

Det huvudsakliga innehållet i varje framlagt förslag skall anges, om förslaget inte rör en fråga av mindre betydelse för bolaget. Avser ett ärende ändring av bolagsordningen, skall det huvudsakliga innehållet i förslaget till ändring alltid anges.

Särskilda bestämmelser om innehållet i kallelser finns i 2 § detta kapitel, i 4 kap. 4 § andra stycket, 5 kap. 3 §, 6 kap. 2 §, 7 kap. 12 och 21 §§ och 13 kap. 4 § samt i 6 och 7 §§ lagen (1987:464) om vissa riktade emissioner i aktiemarknadsbolag, m.m.

31 §⁹ I följande fall är ett beslut om ändring av bolagsordningen giltigt endast om det har biträttts av samtliga aktieägare som är närvarande vid bolagsstämman och dessa tillsammans företräder minst nio tiondelar av samtliga aktier i bolaget, nämligen om beslutet när det gäller redan utgivna aktier innebär att

1. aktieägarnas rätt till bolagets vinst eller övriga tillgångar minskas genom en bestämmelse enligt 12 kap. 1 § tredje stycket,
2. rätten att förvärva aktier i bolaget inskränks genom ett förbehåll enligt 3 kap. 3 §, eller
3. rättsförhållandet mellan aktier rubbas.

| 13 kap. Likvidation och konkurs

| Frivillig likvidation

| *Bolagsstämmans beslut om likvidation*

| **1 §** Bolagsstämman kan besluta att bolaget skall gå i likvidation.

⁷ Senaste lydelse 1998:760.

⁸ Senaste lydelse 1998:760.

⁹ Senaste lydelse 1998:760.

2 § Om bolagsstämman skall pröva en fråga om likvidation, skall styrelsen eller, om förslaget väcks av någon annan, förslagsställaren upprätta ett förslag till beslut.

I förslaget till beslut skall följande uppgifter anges:

1. skälen för att bolaget skall gå i likvidation och vilka alternativ till likvidation som finns,
2. från vilken dag beslutet om likvidation föreslås gälla,
3. den beräknade tidpunkten för skifte,
4. skifteslikvidens beräknade storlek, samt
5. i förekommande fall, vem som föreslås till likvidator.

3 § Om årsredovisningen inte skall behandlas på bolagsstämman, skall följande handlingar fogas till förslaget till beslut:

1. en kopia av den årsredovisning som innehåller de senast fastställda balans- och resultaträkningarna, försedd med en anteckning om bolagsstämmans beslut om bolagets vinst eller förlust,
2. en kopia av revisionsberättelsen för det år årsredovisningen avser,
3. en av styrelsen undertecknad redogörelse för sådana händelser av väsentlig betydelse för bolagets ställning som har inträffat efter det att årsredovisningen lämnades, samt
4. ett yttrande från bolagets revisor över den redogörelse som avses i 3.

| *Kallelsens innehåll*

4 § Kallelsen till bolagsstämman skall ange det huvudsakliga innehållet i förslaget till beslut om likvidation.

| *Tillhandahållande av förslaget till beslut*

5 § Förslaget till beslut om likvidation, i förekommande fall tillsammans med handlingar som avses i 3 §, skall hållas tillgängligt för aktieägarna under minst två veckor före den bolagsstämma där frågan om likvidation skall prövas. Kopior av handlingarna skall genast sändas till den aktieägare som begär det och uppger sin postadress.

Handlingarna skall läggas fram på stämman.

| *Majoritetskrav*

6 § Ett beslut av bolagsstämman om likvidation är giltigt om det har biträts av aktieägare med mer än hälften av de avgivna rösterna. Vid lika röstetal är beslutet giltigt om det biträds av ordföranden.

Första stycket gäller inte, om annat föreskrivs i bolagsordningen. Även om det i bolagsordningen föreskrivs kvalificerad majoritet för beslut om likvidation, fattas dock ett sådant beslut med sådan majoritet som anges i första stycket, när det finns grund för tvångslikvidation enligt 10, 11 eller 16 §.

| Registrering

7 § Bolagsstämman beslut om likvidation skall genom stämman försorg genast anmälas för registrering.

| Tidpunkt då beslutet om likvidation börjar gälla

8 § Bolagsstämman beslut om likvidation gäller omedelbart eller från och med den dag bolagsstämman bestämmer. Om inte bolagsordningen föreskriver en senare dag, får dagen inte sättas senare än det närmast följande räkenskapsårets första dag. När det finns grund för tvångslikvidation enligt 10, 11 eller 16 §, gäller beslutet alltid omedelbart.

| Allmänt om tvångslikvidation

9 § I 10 § finns bestämmelser om att registreringsmyndigheten i vissa fall skall besluta om likvidation. I 11, 16, 20, 49 och 50 §§ finns bestämmelser om att rätten i vissa fall skall besluta om likvidation.

Registreringsmyndighetens och rättens beslut skall registreras.

| Tvångslikvidation på grund av registreringsmyndighetens beslut

10 § Registreringsmyndigheten skall besluta att bolaget skall gå i likvidation, om

1. bolaget inte på föreskrivet sätt har kommit in med anmälan till registreringsmyndigheten om sådan behörig styrelse, verkställande direktör, särskild delgivningsmottagare eller revisor som skall finnas enligt denna lag,

2. bolaget inte till registreringsmyndigheten har kommit in med årsredovisning och revisionsberättelse enligt 8 kap. 3 § första stycket årsredovisningslagen (1995:1554) eller, i förekommande fall, koncernredovisning och koncernrevisionsberättelse enligt 8 kap. 16 § samma lag inom elva månader från räkenskapsårets utgång,

3. bolaget efter beslut om att aktiekapitalet skall vara bestämt i kronor i stället för i euro har ett registrerat aktiekapital eller minimikapital som inte står i överensstämmelse med 1 kap. 3 § andra stycket och bolaget inte inom sex månader från det att beslutet fick verkan har anmält nödvändiga beslut om ändring i bolagsordningen och om ökning av aktiekapitalet för registrering, eller

4. bolaget på grund av bestämmelserna i 7 kap. 5 eller 10 § är skyldigt att sätta ned aktiekapitalet till ett belopp som understiger lägsta tillåtna aktiekapital enligt 1 kap. 3 §.

Beslut om likvidation skall dock inte meddelas, om likvidationsgrunden har upphört under ärendets handläggning hos registreringsmyndigheten och avgift som har påförts enligt 25 § har betalats.

En fråga om likvidation enligt första stycket prövas av registreringsmyndigheten självmant eller på ansökan av styrelsen, en styrelseledamot, den verkställande direktören, en aktieägare, en borgenär eller, i fall som avses i första stycket 1, någon annan vars rätt är beroende av att det finns någon som kan företräda bolaget.

Beslutet om likvidation gäller omedelbart.

| Tvångslikvidation på grund av bestämmelse i bolagsordningen

11 § Rätten skall besluta att bolaget skall gå i likvidation, om bolaget enligt bolagsordningen är skyldigt att gå i likvidation.

En fråga om likvidation enligt första stycket prövas på anmälan av registreringsmyndigheten eller på ansökan av styrelsen, en styrelseledamot, den verkställande direktören eller en aktieägare.

Beslutet om likvidation gäller omedelbart.

| Tvångslikvidation på grund av kapitalbrist, m.m.*| Skyldighet att upprätta kontrollbalansräkning*

12 § Styrelsen skall genast upprätta och låta bolagets revisor granska en kontrollbalansräkning

1. när det finns skäl att anta att bolagets eget kapital, beräknat enligt 13 §, understiger hälften av det registrerade aktiekapitalet, eller

2. när det vid verkställighet enligt 4 kap. utsökningsbalken har visat sig att bolaget saknar utmättningsbara tillgångar.

| Kontrollbalansräkningens innehåll

13 § En kontrollbalansräkning skall upprättas enligt tillämplig lag om årsredovisning. Vid beräkningen av det egna kapitalets storlek får följande justeringar göras.

1. Tillgångar får tas upp till ett högre värde och avsättningar och skulder tas upp till ett lägre värde än i den ordinarie redovisningen, om de värderingsprinciper som används vid upprättande av kontrollbalansräkningen är förenliga med god redovisningssed. Pensionsåtaganden som enligt 8 a § lagen (1967:531) om tryggnad av pensionsutfästelser m.m. har redovisats under en delpost under rubriken Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser får dock inte tas upp till lägre belopp än vad som är tillåtet enligt 7 § samma lag.

2. Tillgångar får redovisas till nettoförsäljningsvärdet.

3. Skulder på grund av statligt stöd för vilket återbetalningsskyldigheten är beroende av bolagets ekonomiska ställning behöver inte redovisas, om stödet, i händelse av konkurs eller likvidation, skall betalas tillbaka först sedan övriga skulder har betalats.

Obeskattade reserver skall delas upp på eget kapital och uppskjuten skatteskuld.

Justeringar enligt första och andra styckena skall redovisas särskilt.

Kontrollbalansräkningen skall undertecknas av styrelsen.

| Första kontrollstämman

14 § Om kontrollbalansräkningen visar att bolagets eget kapital understiger hälften av det registrerade aktiekapitalet, skall styrelsen snarast möjligt utfärda kallelse till en bolagsstämma som skall pröva om bolaget skall gå i likvidation (första kontrollstämman). I fråga om beslutsunderlag och kallelse skall bestämmelserna i 2–5 §§ tillämpas.

Kontrollbalansräkningen och ett yttrande av revisorn över denna skall läggas fram på stämman.

Andra kontrollstämman

15 § Om den kontrollbalansräkning som har lagts fram vid den första kontrollstämman inte utvisar att det egna kapitalet, beräknat enligt 13 §, vid tiden för stämman uppgick till minst det registrerade aktiekapitalet och stämman inte har beslutat att bolaget skall gå i likvidation, skall bolagsstämman inom åtta månader från den första kontrollstämman på nytt pröva frågan om bolaget skall gå i likvidation (andra kontrollstämman). I fråga om beslutsunderlag och kallelse skall bestämmelserna i 2–5 §§ tillämpas.

Styrelsen skall inför den andra kontrollstämman upprätta en ny kontrollbalansräkning enligt 13 § och låta bolagets revisor granska den. Den nya kontrollbalansräkningen och ett yttrande av revisorn över denna skall läggas fram på stämman.

Beslut om tvångslikvidation

16 § Rätten skall besluta att bolaget skall gå i likvidation, om

1. någon andra kontrollstämma inte hålls inom den tid som anges i 15 § första stycket, eller

2. den kontrollbalansräkning som har lagts fram vid den andra kontrollstämman inte har granskats av bolagets revisor eller inte utvisar att det egna kapitalet, beräknat enligt 13 §, vid tiden för stämman uppgick till minst det registrerade aktiekapitalet och stämman inte har beslutat att bolaget skall gå i likvidation.

I fall som avses i första stycket skall styrelsen ansöka hos rätten om beslut om likvidation. Ansökan skall göras inom två veckor från den andra kontrollstämman eller, om en sådan inte har hållits, från den tidpunkt då den senast skulle ha hållits. Frågan om likvidation kan även prövas på ansökan av en styrelseledamot, den verkställande direktören, en revisor i bolaget eller en aktieägare.

Beslut om likvidation skall inte meddelas, om det under ärendets handläggning vid tingsrätten visas att bolagsstämman har fastställt en kontrollbalansräkning som utvisar att det egna kapitalet uppgår till minst det registrerade aktiekapitalet.

Beslutet om likvidation gäller omedelbart.

Personligt betalningsansvar för bolagets företrädare

17 § Om styrelsen har underlåtit att

1. i enlighet med 12 § upprätta och låta bolagets revisor granska en kontrollbalansräkning enligt 13 §,

2. i enlighet med 14 § sammankalla en första kontrollstämma,

3. i enlighet med 16 § ansöka hos rätten om att bolaget skall gå i likvidation,

svarar styrelsens ledamöter solidariskt för de förpliktelser som uppkommer för bolaget under den tid som underlåtenheten består.

Den som med vetskap om styrelsens underlåtenhet handlar på bolagets vägnar svarar solidariskt med styrelsens ledamöter för de förpliktelser som därigenom uppkommer för bolaget.

Ansvar enligt första och andra styckena gäller inte för den som visar att han eller hon inte har varit försumlig.

I fall som avses i 12 § 1 gäller ansvaret enligt första stycket 1 endast om bolagets eget kapital, beräknat enligt 13 §, understeg hälften av bolagets registrerade aktiekapital vid den tidpunkt då styrelsens skyldighet att upprätta kontrollbalansräkning uppkom. Ansvaret gäller inte om bolagets eget kapital hade stigit över denna gräns efter den angivna tidpunkten men innan kontrollbalansräkningen senast skulle vara upprättad.

| *Personligt betalningsansvar för aktieägare*

18 § En aktieägare som med vetskap om att bolaget är skyldigt att gå i likvidation enligt 16 § första stycket deltar i ett beslut att fortsätta bolagets verksamhet ansvarar solidariskt med dem som svarar enligt 17 § för de förpliktelser som uppkommer för bolaget efter den tidpunkt som anges i 16 § andra stycket.

| *Ansvarsperiodens slut*

19 § Ansvar enligt 17 och 18 §§ gäller inte för förpliktelser som uppkommer sedan

1. en ansökan enligt 16 § andra stycket har gjorts,
2. en kontrollbalansräkning som utvisar att bolagets eget kapital, beräknat enligt 13 §, uppgår till det registrerade aktiekapitalet har granskats av bolagets revisor och lagts fram på bolagsstämman, eller
3. bolagsstämman, registreringsmyndigheten eller rätten har beslutat om likvidation.

| **Tvångslikvidation och inlösen på grund av majoritetsmissbruk**

| *Likvidation*

20 § Om en aktieägare genom missbruk av sitt inflytande i bolaget uppsåtligt har medverkat till en överträdelse av denna lag, tillämplig lag om årsredovisning eller bolagsordningen, kan rätten på talan av ägare till en tiondel av samtliga aktier besluta att bolaget skall gå i likvidation, om det finns särskilda skäl till det på grund av missbrukets långvarighet eller någon annan anledning.

Om en aktieägare, sedan en talan enligt första stycket har väckts, för sin del återkallar talan, kan övriga aktieägare som har väckt talan fullfölja denna.

| *Inlösen av aktier*

21 § I det fall som avses i 20 § kan rätten på yrkande av bolaget i stället för att besluta om likvidation ålägga bolaget att inom viss tid lösa in kärandens aktier. Om bolaget inte löser in aktierna inom den tid som rätten har fast-

ställt, skall rätten på talan av den vars aktier skulle ha lösts in besluta att bolaget skall gå i likvidation.

När rätten prövar bolagets yrkande skall den ta särskild hänsyn till de anställdas och borgenärernas intressen. Inlösen får inte ske om bolagets eget kapital, beräknat enligt 13 §, efter inlösen skulle understiga hälften av det registrerade aktiekapitalet.

Förordnande av syssloman

22 § Om talan har väckts enligt 20 § och det finns en påtaglig risk att fortsatt missbruk väsentligt skadar kärandens rätt, får rätten förordna en eller flera syssломän att i styrelsens och den verkställande direktörens ställe förvalta bolaget till dess att rättens beslut i frågan om likvidation har vunnit laga kraft. Beslutet att förordna en syssloman gäller omedelbart. Beslutet skall registreras.

Handläggningen av frågor om likvidation

Handläggning hos registreringsmyndigheten

23 § I ett ärende enligt 10 § skall registreringsmyndigheten förelägga bolaget samt aktieägare och borgenärer som vill yttra sig i ärendet att komma in med ett skriftligt yttrande eller efterfrågade handlingar till myndigheten inom en viss tid. Föreläggandet skall delges bolaget, om det kan ske på annat sätt än enligt 15–17 §§ delgivningslagen (1970:428). Registreringsmyndigheten skall låta kungöra föreläggandet i Post- och Inrikes Tidningar minst en månad före utgången av den utsatta tiden.

Handläggning hos rätten

24 § I ett ärende enligt 11 eller 16 § skall rätten förelägga bolaget samt aktieägare och borgenärer som vill yttra sig i ärendet att komma in med ett skriftligt yttrande till rätten inom en viss tid. Föreläggandet skall delges bolaget, om det kan ske på annat sätt än enligt 15–17 §§ delgivningslagen (1970:428). Rätten skall låta kungöra föreläggandet i Post- och Inrikes Tidningar minst en månad före utgången av den utsatta tiden.

Avgift

25 § Om registreringsmyndigheten självant meddelar bolaget ett likvidationsföreläggande på den grund som anges i 10 § första stycket 1, skall bolaget förpliktas att betala en särskild avgift för kostnaderna i likvidationsärendet.

Bolaget får förpliktas att betala en avgift enligt första stycket endast om registreringsmyndigheten senast sex veckor innan föreläggandet meddelades har skickat en påminnelse till bolaget på dess senast anmälda postadress om den brist som föreläggandet avser. Påminnelsen skall innehålla en upplysning om att bolaget kan bli skyldigt att betala en avgift om bristen inte avhjälpes.

Om det i likvidationsärendet framkommer att det inte fanns grund för tvångslikvidation när föreläggandet meddelades, skall avgiftsbeslutet upphävas.

Regeringen får meddela föreskrifter om avgiftens storlek.

26 § En avgift enligt 25 § skall efterges, om den underlåtenhet som har föranlett avgiften framstår som ursäktlig med hänsyn till omständigheter som bolaget inte har kunnat råda över. Avgiften skall också efterges om det framstår som uppenbart oskäligt att ta ut den.

Bestämmelserna om eftergift skall beaktas även om något yrkande om detta inte har framställts, om det föranleds av vad som har förekommit i ärendet.

Om en avgift inte har betalats efter betalningsuppsmaning, skall avgiften lämnas för indrivning. Regeringen får föreskriva att indrivning inte behöver begäras för ringa belopp.

Bestämmelser om indrivning finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m. Vid indrivning får verkställighet enligt utsökningsbalken ske.

Förordnande och entledigande av likvidator

Förordnande av likvidator

27 § En domstol skall förordna en eller flera likvidatorer när den beslutar om likvidation.

Registreringsmyndigheten skall förordna en eller flera likvidatorer

1. när den beslutar om likvidation,

2. när den har registrerat en anmälan enligt 7 §, och

3. när ett bolag i likvidation i annat fall saknar en till registret anmäld behörig likvidator.

Ett förordnande av en likvidator skall registreras.

Den som förordnas till likvidator skall vara lämplig för uppdraget. Den som har ingått i bolagets ledning eller som genom aktieinnehav har utövat ett bestämmande inflytande över bolaget får förordnas till likvidator endast om det finns särskilda skäl.

Entledigande av likvidator

28 § Om en likvidator begär att få avgå och visar skäl till det, skall likvidatorn entledigas. En likvidator skall också entledigas om han eller hon inte är lämplig eller av någon annan orsak bör skiljas från uppdraget.

En likvidator entledigas av domstol eller, om likvidatorn har förordnats av registreringsmyndigheten och själv begär att bli entledigad, av registreringsmyndigheten.

En ansökan om att domstol skall besluta om entledigande kan göras av registreringsmyndigheten, likvidatorn, en aktieägare eller någon annan vars rätt är beroende av likvidationen.

Den som entledigar en likvidator skall genast förordna en ny. Detta gäller dock inte om det finns någon annan likvidator och det inte kan anses nödvändigt att förordna en ny likvidator i den entledigades ställe.

| *Likvidatorns ställning*

29 § En likvidator träder i styrelsens och den verkställande direktörens ställe och har i uppdrag att genomföra likvidationen. Bestämmelserna om styrelse och styrelseledamöter i denna lag och tillämplig lag om årsredovisning gäller även i fråga om likvidatorn, om inte annat följer av detta kapitel.

Om bolagsstämman har beslutat att bolaget skall gå i likvidation, företräds bolaget av styrelsen och, i förekommande fall, den verkställande direktören till dess att en likvidator har förordnats.

| *Revision och annan granskning under likvidationen*

30 § Uppdrag att vara revisor, lekmannarevisor eller särskild granskare upphör inte genom att bolaget går i likvidation. Bestämmelserna i 10 och 11 kap. skall tillämpas under likvidationen.

Revisorn skall i revisionsberättelsen uttala sig om huruvida likvidationen fördröjs i onödan.

| *Bolagsstämmans ställning under likvidationen*

31 § Bestämmelserna i denna lag om bolagsstämma gäller även under likvidationen, om inte annat följer av bestämmelserna i detta kapitel eller av ändamålet med likvidationen.

| *Redovisning för tiden före förordnandet av likvidator*

32 § När bolaget har gått i likvidation och en likvidator har förordnats, skall styrelsen och den verkställande direktören genast redovisa sin förvaltning av bolagets angelägenheter under den tid för vilken redovisningshandlingar inte förut har lagts fram på bolagsstämma. Redovisningen skall läggas fram på bolagsstämma så snart det kan ske. Bestämmelserna om årsredovisning i tillämplig lag om årsredovisning samt om revisionsberättelse enligt denna lag skall tillämpas.

Om den tid som redovisningen skall avse omfattar även föregående räkenskapsår, skall det upprättas en särskild redovisning för det året och, om bolaget är ett moderbolag som är skyldigt att upprätta koncernredovisning, en särskild koncernredovisning.

| *Kallelse på okända borgenärer*

33 § Likvidatorn skall genast ansöka om kallelse på bolagets okända borgenärer.

| *Avvecklingen av rörelsen*

34 § Så snart det kan ske skall likvidatorn genom försäljning på offentlig auktion eller på annat lämpligt sätt förvandla bolagets egendom till pengar, i den mån det behövs för likvidationen, samt betala bolagets skulder. Bolagets

rörelse får fortsättas, om det behövs för en ändamålsenlig avveckling eller för att de anställda skall få skälig tid att skaffa sig ny anställning.

| *Obestånd*

35 § Om bolaget är på obestånd och inte kan betala likvidationskostnaderna, skall likvidatorn ansöka om att bolaget försätts i konkurs.

| *Redovisning under likvidationen*

36 § Likvidatorn skall för varje räkenskapsår upprätta en årsredovisning, som skall läggas fram på ordinarie bolagsstämma. I fråga om stämman och redovisningen skall följande bestämmelser inte tillämpas:

9 kap. 7 § andra stycket 2 denna lag,

2 kap. 1 § andra stycket, 5 kap. 18–25 §§, 6 kap. 2 och 5 §§ årsredovisningslagen (1995:1554), samt

5 kap. 2 § 3 och 6 kap. 3 § lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag.

I balansräkningen får det egna kapitalet tas upp i en post. Balansräkningen skall innehålla uppgift om aktiekapitalet, i förekommande fall fördelat på olika aktieslag.

En tillgång får inte tas upp till högre värde än den beräknas inbringa efter avdrag för försäljningskostnaderna. Om en tillgång kan beräknas inbringa ett väsentligt högre belopp än det värde som tas upp i balansräkningen, skall det beräknade beloppet anges särskilt vid tillgångsposten. Om en skuld eller likvidationskostnad kan beräknas kräva ett belopp som väsentligt avviker från redovisad skuld, skall det beräknade beloppet anges vid skuldposten.

Bestämmelserna om koncernredovisning och om delårsrapport i tillämplig lag om årsredovisning skall inte tillämpas på bolag i likvidation.

| *Skifte*

37 § När den anmälningstid som har satts ut i kallelsen på okända borgenärer har löpt ut och alla kända skulder har betalats, skall likvidatorn skifta bolagets återstående tillgångar. Om det råder tvist om en skuld eller om en skuld inte har förfallit till betalning eller av annan orsak inte kan betalas, skall pengar sättas av till betalning av skulden och återstoden skiftas.

| *Klander av skifte*

38 § En aktieägare som vill klandra skiftet skall väcka talan mot bolaget senast tre månader efter det att slutredovisning enligt 39 § lades fram på bolagsstämma.

| *Slutredovisning*

39 § När uppdraget som likvidator har fullgjorts, skall likvidatorn så snart som möjligt lämna slutredovisning för förvaltningen genom en förvaltningsberättelse som avser likvidationen i dess helhet. Berättelsen skall även inne-

hålla en redogörelse för skiftet. Till berättelsen skall redovisningshandlingar för hela likvidationstiden fogas.

Berättelsen och redovisningshandlingarna skall lämnas till bolagets revisor. Revisorn skall inom en månad därefter lämna en revisionsberättelse över slutredovisningen och förvaltningen under likvidationen.

När revisionsberättelsen har lämnats till likvidatorn, skall denne genast kalla aktieägarna till en bolagsstämma för granskning av slutredovisningen. Förvaltningsberättelsen med bifogade redovisningshandlingar och revisionsberättelsen skall hållas tillgängliga hos bolaget för aktieägarna. Kopior av handlingarna skall sändas till de aktieägare som begär det och uppger sin postadress. Handlingarna skall läggas fram på stämman.

Bolagsstämman skall fatta beslut om ansvarsfrihet för likvidatorn. I fråga om beslutet gäller bestämmelserna i 9 kap. 9 § andra stycket.

Bolagets upplösning

40 § När likvidatorn har lagt fram slutredovisning, är bolaget upplöst. Likvidatorn skall genast anmäla detta för registrering. Till anmälan skall fogas bestyrkta kopior av de handlingar som anges i 39 § tredje stycket.

Preskription av rätt till andel i tillgångarna

41 § En aktieägare som inte inom fem år efter det att slutredovisningen lades fram på bolagsstämma anmäler sig för att lyfta vad han eller hon har fått vid skiftet, förlorar sin rätt till andel i de skiftade tillgångarna. Med tillämpning av 43 § skall kvarvarande tillgångar då skiftas mellan bolagets övriga aktieägare. Om tillgångarna är av obetydligt värde, kan rätten på anmälan av likvidatorn besluta att tillgångarna skall tillfalla Allmänna arvsfonden.

Skadeståndstalan

42 § Trots vad som sägs i 40 § kan ägare till en tiondel av samtliga aktier hos likvidatorn begära bolagsstämma för behandling av en fråga om talan om skadestånd till bolaget enligt 15 kap. 1–3 §§. Bestämmelsen i 9 kap. 12 § andra stycket skall då tillämpas.

Fortsatt likvidation

43 § Om en tillgång framkommer för bolaget efter dess upplösning enligt 40 § eller om talan väcks mot bolaget eller det av annat skäl uppkommer behov av en likvidationsåtgärd, skall likvidationen fortsätta.

Likvidatorn skall genast anmäla den fortsatta likvidationen för registrering. Kallelse till den första bolagsstämman efter återupptagandet skall ske enligt bolagsordningen. Dessutom skall skriftlig kallelse sändas till varje aktieägare vars postadress är införd i aktieboken eller på annat sätt känd för bolaget.

Om den tillgång som avses i första stycket är av obetydligt värde, kan rätten på anmälan av likvidatorn besluta att tillgången i stället skall tillfalla Allmänna arvsfonden.

44 § Om bolaget har gått i likvidation på grund av bolagsstämman beslut eller, i fall som avses i 16 § och 50 § första stycket, på grund av rätts beslut, kan stämman sedan bolagets revisor har yttrat sig besluta att likvidationen skall upphöra och bolagets verksamhet återupptas. Ett sådant beslut får dock inte fattas, om

1. det finns grund för tvångslikvidation enligt 10 eller 11 §,
2. bolagets eget kapital, beräknat enligt 13 §, enligt revisorns yttrande inte uppgår till det registrerade aktiekapitalet, eller
3. utskiftning har ägt rum.

När bolagsstämman beslutar att likvidationen skall upphöra, skall den samtidigt välja styrelse.

Likvidatorn skall se till att beslutet om att likvidationen skall upphöra och valet av styrelse genast anmäls för registrering. Beslutet får inte verkställas förrän det har registrerats.

45 § Om ett likvidationsbeslut som har gått i verkställighet har blivit upphävt genom en domstols dom eller beslut som har vunnit laga kraft, skall likvidatorn genast anmäla detta för registrering och kalla till bolagsstämma för val av styrelse.

46 § När en likvidation har upphört enligt 44 eller 45 §, skall 39 § tillämpas. Kopior av de handlingar som anges i 39 § tredje stycket skall ges in till registreringsmyndigheten.

| **Konkurs**

| *Registrering*

47 § Beslut om konkurs och beslut om företagsrekonstruktion skall registreras.

| *Företrädare för bolaget i dess egenskap av konkursgäldenär*

48 § Under konkursen företräds bolaget som konkursgäldenär av den styrelse och verkställande direktör eller de likvidatorer som fanns vid konkursens början. Bestämmelserna i denna lag om rätt att avgå, om entledigande och om nytillsättning gäller dock även under konkursen.

| *Bolagets upplösning efter konkurs*

49 § Om bolaget är försatt i konkurs och denna avslutas utan överskott, är bolaget upplöst när konkursen avslutas. Finns det efter konkursens avslutande tillgångar som inte omfattas av konkursen, skall rätten på ansökan av den som berörs besluta om likvidation. Ett sådant beslut gäller omedelbart. Kallelse till den första bolagsstämman efter beslutet skall ske enligt 43 § andra stycket.

50 § Om en konkurs avslutas med överskott eller läggs ned efter frivillig uppgörelse eller om egendomen i konkursboet återställs till bolaget till följd av att ackord har fastställts, skall rätten i samband med att konkursen avslutas besluta att bolaget skall gå i likvidation. Ett sådant beslut gäller omedelbart.

Var bolaget i likvidation när det försattes i konkurs, skall likvidationen fortsätta enligt 43 §, om konkursen avslutas på det sätt som anges i första stycket.

14 kap.

2 §¹⁰ Fusion får ske utan hinder av att överlåtande bolag har gått i likvidation, under förutsättning att skifte av bolagets tillgångar inte har påbörjats.

I fall som avses i första stycket skall likvidatorn, när en fusionsplan har upprättats enligt 4 §, avge slutredovisning över sin förvaltning. Slutredovisningen skall, sedan fusionsplanen har blivit gällande i bolaget, framläggas på en stämma. För slutredovisningen och dess granskning gäller i övrigt vad som föreskrivs i 13 kap. 39 §.

Likvidationen skall anses avslutad när en anmälan enligt 19 § har registrerats eller registrering enligt 28 § har skett.

20 §¹¹ När en anmälan enligt 19 § har registrerats, är överlåtande bolag upplöst. Överlåtande bolags tillgångar och skulder med undantag för skadeståndsanspråk enligt 15 kap. 1–3 §§ övergår samtidigt till det övertagande bolaget och aktieägare i överlåtande bolag blir, om aktier ingår i fusionsvederlaget, aktieägare i det övertagande bolaget.

Ägare till minst en tiondel av samtliga aktier i ett överlåtande bolag kan trots bestämmelserna i första stycket hos styrelsen begära att det hålls en bolagsstämma för behandling av fråga om talan om skadestånd till bolaget enligt 15 kap. 1–3 §§. Därvid skall 9 kap. 12 § andra stycket tillämpas. Om sådan talan väcks, gäller 13 kap. 43 § i tillämpliga delar.

18 kap.

2 § Registreringsmyndigheten skall utan dröjsmål i Post- och Inrikes Tidningar kungöra vad som införs i aktiebolagsregistret med undantag av registrering enligt 13 kap. 47 §. En kungörelse som avser ändring i ett förhållande som tidigare har införts i registret skall endast ange ändringens art.

4 §¹² Har sökande vid anmälan för registrering ej iakttagit vad som är föreskrivet om anmälan, skall sökanden föreläggas att inom viss tid avge yttrande eller vidtagna rättelse. Detsamma gäller, om registreringsmyndigheten finner att beslut som anmäles för registrering eller handling som bifogas anmälningen ej har tillkommit i behörig ordning eller till sitt innehåll strider mot lag eller annan författning eller mot bolagsordningen eller har i något

¹⁰ Senaste lydelse 1994:802.

¹¹ Senaste lydelse 1998:760.

¹² Senaste lydelse 1998:760.

viktigare hänseende otydlig eller vilseledande avfattning. Underlåter sökanden att efterkomma föreläggandet, skall anmälningen avskrivas. Under rättelse om denna påföljd skall intagas i föreläggande. Föreligger även efter det yttrande avgivits hinder för registrering och har sökanden haft tillfälle att yttra sig över hindret, skall registrering vägras, om anledning ej förekommer att ge sökanden nytt föreläggande.

Bestämmelserna i första stycket hindrar inte registrering av ett bolagsstämmobeslut, om rätten till talan mot beslutet har gått förlorad enligt 9 kap. 40 § första stycket.

Registreringsmyndigheten skall genast skriftligen underrätta bolaget när registreringsmyndigheten fattar beslut enligt 4 kap. 13 § andra stycket, 6 kap. 7 § tredje stycket, 13 kap. 25 §, 14 kap. 15 § första stycket, 21 eller 29 § eller 19 kap. 2 §.

7 §¹³ En myndighets beslut i tillståndsärende enligt 2 kap. 1 §, 8 kap. 8, 26 eller 31 §, 10 kap. 14 § eller 12 kap. 8 § får överklagas till regeringen. Finansinspektionens beslut enligt 7 kap. 7 § första stycket 2 och 18 § första stycket 2 får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Länsstyrelsens beslut enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Ett beslut av registreringsmyndigheten att avskriva en anmälan eller vägra registrering enligt 4 § första stycket får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol inom två månader från beslutets dag. Detsamma gäller ett sådant beslut av registreringsmyndigheten som avses i 4 a §, 4 kap. 13 § andra stycket, 6 kap. 7 § tredje stycket, 14 kap. 15 § första stycket, 21 och 29 §§ samt 19 kap. 2 §.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

8 §¹⁴ Beslut av registreringsmyndigheten i ärende enligt 13 kap. 10, 27 eller 28 § överklagas till tingsrätten i den ort där bolagets styrelse har sitt säte. Skrivelsen med överklagandet skall ges in till registreringsmyndigheten inom tre veckor från dagen för beslutet.

Vid överklaganden av registreringsmyndighetens beslut i ärenden enligt 13 kap. 10, 27 eller 28 § gäller lagen (1996:242) om domstolsärenden.

19 kap.

1 §¹⁵ Till böter eller fängelse i högst ett år döms den som

1. uppsåtligen bryter mot 1 kap. 4 §,
2. uppsåtligen eller av oaktsamhet underlåter att enligt denna lag föra aktiebok, förteckning enligt 3 kap. 12 § eller hålla aktiebok tillgänglig,
3. uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot 3 kap. 12 § tredje stycket, 8 kap. 15 § andra meningen, 17 § första stycket eller 18 § andra stycket,
4. uppsåtligen eller av grov oaktsamhet bryter mot 12 kap. 7 eller 9 §.

Till straff som anges i första stycket döms också den som uppsåtligen medverkar till ett beslut att utse en styrelseledamot, styrelsesuppleant, verk-

¹³ Senaste lydelse 2000:66.

¹⁴ Senaste lydelse 1996:256.

¹⁵ Senaste lydelse 1998:760.

ställande direktör eller vice verkställande direktör i strid med 8 kap. 9 § andra stycket eller 27 § andra stycket, om åtgärden är ägnad att dölja vem eller vilka som utövar eller har utövat den faktiska ledningen av bolaget. Det samma gäller den som uppsåtligen åtar sig ett sådant uppdrag i strid med 8 kap. 9 § andra stycket eller 27 § andra stycket.

Utan hinder av 35 kap. 1 § brottsbalken får påföljd för brott enligt första stycket 4 mot 12 kap. 7 § ådömas, om den misstänkte häktats eller erhållit del av åtal för brottet inom fem år från brottet.

I fall som avses i 10 kap. 37 § och 11 kap. 17 § skall inte följa ansvar enligt 20 kap. 3 § brottsbalken.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2002.

2. En kontrollbalansräkning som har upprättats före lagens ikraftträdande enligt äldre bestämmelser skall anses upprättad enligt den nya 13 kap. 13 §.

3. Om ett bolag är försatt i konkurs och konkursen har avslutats före ikraftträdandet, gäller 13 kap. 4 a § första stycket 1 och 19 § andra stycket i sin äldre lydelse.

På regeringens vägnar

THOMAS BODSTRÖM

Sten Andersson
(Justitiedepartementet)

